

Škola: II. osnovna škola Bjelovar

Školska godina: 2023./2024.

Predmet: Hrvatski jezik

**KRITERIJI VREDNOVANJA
ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA
U PREDMETU HRVATSKI JEZIK**

Vrednovanje u nastavnome predmetu Hrvatski jezik provodi se sustavnim prikupljanjem različitih povezanih informacija o ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda.

Sastavnice vrednovanja u predmetu proizlaze iz odgojno-obrazovnih ishoda organiziranih u trima predmetnim područjima: hrvatski jezik i komunikacija (A), književnost i stvaralaštvo (B) i kultura i mediji (C).

Sastavnice vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik su:

- hrvatski jezik i komunikacija
- književnost i stvaralaštvo
- kultura i mediji.

Sastavnicama vrednovanja u svim se trima predmetnim područjima opaža, prati i vrednuje dubina i širina usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda u kognitivnome (znanja i vještine) i afektivnome području (stavovi i vrijednosti).

Sastavnice vrednovanja obuhvaćaju:

- stečena znanja o jeziku, književnosti, medijskoj, kulturnoj i međukulturnoj pismenosti
- sposobnost razumijevanja jezičnih, književnih i kulturnih koncepata kojima se znanja usustavljaju i međusobno povezuju u predmetu Hrvatski jezik te povezuju s međupredmetnim temama i drugim predmetima po načelu međupredmetne povezanosti
- primjenu znanja i koncepata na razini analize i sinteze te stvaranje novih znanja i koncepata.

Na kraju određenoga razdoblja učenja i poučavanja procjenjuje se ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda. Sumativno se vrednuje usvojenost znanja i razvijenost vještina, a prati se i procjenjuje usvojenost općeprihvaćenih stavova i vrijednosti, razvijenost navika i elementi temeljnih kompetencija: odgovornost, samostalnost i samoinicijativnost te komunikacija i suradnja.

Tri su osnovna pristupa vrednovanju:

- vrednovanje za učenje (temelji se na povratnoj informaciji učeniku i razmjeni iskustava; oblici vrednovanja: provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, predstavljanje učeničkih radova, uvid u učeničke mape, predstavljanje učeničkih projekata, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja)
- vrednovanje kao učenje (potiče na samopraćenje, samorefleksiju i samovrednovanje učenika s obzirom na ciljeve postavljene na početku nastavnoga procesa radi postizanja samostalnosti i preuzimanja odgovornosti za vlastito učenje; oblici vrednovanja: vođenje individualnih savjetodavnih i refleksivnih razgovora s učenicima, služenje popisima za samoprocjenu znanja, vještina i sposobnosti, popisima kompetencija za osobnu samoprocjenu i praćenje, obrascima za

samoprocjenu predstavljačkih uradaka, opisnicima za samoprocjenu suradničkoga učenja, upitnicima, tablicama, ljestvicama procjene, planovima učenja i njegova ostvarivanja)

- vrednovanje naučenoga podrazumijeva sumativno vrednovanje razine usvojenosti znanja i razvijenosti vještina u odnosu na definirane odgojno-obrazovne ishode, njihovu razradu te razine usvojenosti. Provodi se tijekom ili na kraju određenoga planiranog razdoblja i rezultira brožčanom ocjenom. Oblici su vrednovanja: usmene provjere, pisane provjere zadatcima otvorenoga i/ili zatvorenoga tipa, predstavljanja ili izvedbe (govorni i razgovorni oblici, praktični radovi, projekti), učeničke mape i sl. Provode se prema potrebi i planu te individualnoj procjeni učitelja.

Zaključna ocjena izraz je postignute razine učenikovih kompetencija, ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda i rezultat ukupnoga procesa vrednovanja tijekom nastavne godine, a izvodi se temeljem elemenata vrednovanja. Zaključna ocjena ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena, osobito ako je učenik pokazao napredak u drugom polugodištu.

Kao numerički pokazatelj razine usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda definiranih kurikulumom zadržava se ljestvica školskih ocjena od pet stupnjeva: nedovoljan (1), dovoljan (2), dobar (3), vrlo dobar (4) i odličan (5).

Usmeno provjeravanje

Pod usmenim provjeravanjem podrazumijevaju se svi usmeni oblici provjere postignute razine kompetencija, ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda učenika koji rezultiraju ocjenom. Usmeni se oblici provjere provode kontinuirano tijekom nastavne godine. Strukturiraju se unutar kognitivnog područja znanja prema razini usvojenosti sadržaja (prepoznati sadržaje, reproducirati, objasniti/razumjeti, primijeniti, analizirati, sintetizirati, evaluirati).

Usmeno provjeravanje i ocjenjivanje učenika može se provoditi na svakom nastavnome satu bez obveze najave i, u pravilu, ne smije trajati dulje od 10 minuta po učeniku. (iz Pravilnika o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi, čl. 7., st.2.).

Pisano provjeravanje

Pisane provjere uključuju različite tipove pitanja prema razinama usvojenosti sadržaja (broj pitanja uvjetovan količinom nastavnih sadržaja/cjeline) sa sljedećim mjerilima vrednovanja:

0 - 40 %	nedovoljan (1)
41% - 55%	dovoljan (2)
56% - 74%	dobar (3)
75% - 89%	vrlo dobar (4)
90% - 100%	odličan (5).

Kontrolni diktat

Broj riječi u kontrolnom diktatu:

5. razred: 90 – 100 riječi

6. razred: 110 – 120 riječi

7. razred: 130 – 140 riječi

8. razred: 150 – 160 riječi.

Prilagođena mjerila vrednovanja:

odličan (5) – do 2 pogreške

vrlo dobar (4) – do 6 pogrešaka

dobar (3) – do 10 pogrešaka

dovoljan (2) – do 15 pogrešaka

nedovoljan (1) – više od 15 pogrešaka.

Leksički diktat

Broj riječi u leksičkom diktatu:

5. razred: 15 riječi

6. razred: 20 riječi

7. razred: 25 riječi

8. razred: 30 riječi.

Prilagođena mjerila vrednovanja:

odličan (5) – 1 pogreška

vrlo dobar (4) – 2-3 pogreške

dobar (3) – 4-5 pogrešaka

dovoljan (2) – 6-7 pogrešaka

nedovoljan (1) – 8 i više pogrešaka.

Školska zadaća

Učenici pišu dvije školske zadaće tijekom nastavne godine. U pravilu se donosi jedna ocjena za pisani uradak koja objedinjuje predložene elemente vrednovanja:

- sadržaj (ostvarenost teme i oblika, dovršen sadržaj)

- kompozicija i stil (vidljivi kompozicijski dijelovi, rečenična povezanost, stilske osobitosti, funkcionalnost stila)
- slovnička točnost
- pravopisna točnost
- slovopis (urednost i čitljivost)

PRIJEDLOG VREDNOVANJA ŠKOLSKE ZADAĆE (SASTAVKA)

KATEGORIJA	BODOVI	OPISNICI BODOVANJA
SADRŽAJ		
Ostvarenost teme	2 1 (0)	Tema je u potpunosti ostvarena, sadržaj dovršen. Tema je djelomično ostvarena. (Tema nije ostvarena. – sastavak se ne vrednuje)
KOMPOZICIJA		
Ostvarenost oblika jezičnoga izražavanja (opis, vijest, priča i dr.), izgled (razvidnost kompozicije)	2 1	U potpunosti je ostvaren oblik jezičnoga izražavanja s odgovarajućim obilježjima (vidljivi kompozicijski dijelovi). Djelomično je ostvaren oblik jezičnoga izražavanja.
RJEČNIK I STIL		
Rečenice su smislene i uzajamno povezane, stilske osobitosti, funkcionalnost stila, rječnik, zanimljivost i originalnost	2 1 0	Skladno izražavanje ostvareno u potpunosti. Djelomično ostvareno (ponavljanje riječi i rečeničnih konstrukcija). Stilski nesređeno, neskladno izražavanje.
JEZIK		
Gramatička točnost	2 1 0	Potpuna gramatička točnost (dopuštene su 2-3 različite gramatičke pogreške). Djelomična gramatička točnost (dopuštene 4-5 različite gramatičke pogreške). Utvrđuje se gramatička netočnost.
Pravopisna točnost	2 1 0	Potpuna pravopisna točnost (dopuštene 2-3 pravopisne pogreške). Usvojenost pravopisne norme na razini je učeničke dobi. Djelomična pravopisna točnost (4-5 pogrešaka) Utvrđuje se pravopisna netočnost.
Slovopis (urednost, čitljivost – pisano razumljivim/čitljivim slovima)	2 1 0	Učenik piše rukopisnim slovima, točno ih i čitljivo oblikuje. Sastavak je uredan. Nepreciznost i netočnost u oblikovanju nekih slova. Tekst je djelomično uredan. Učenik ne upotrebljava rukopisno pismo. Rukopis nije čitljiv. Tekst je neuredan.

Napomena: Sastavak se ne može vrednovati ako je napisan velikim tiskanim slovima, ako je potpuno nečitljiv i ako nije ostvarena tema.

Prijedlog ocjenjivanja:

nedovoljan (1) 0 – 4 bodova dobar (3) 7 – 8 bodova odličan (5) 11 – 12 bodova
dovoljan (2) 5 – 6 bodova vrlo dobar (4) 9 – 10 bodova

Književna djela za cjelovito čitanje

Učenici čitaju osam cjelovitih književnih djela, od toga dva obvezna književna djela i jedno djelo po vlastitome izboru godišnje. Razumijevanje i interpretacija književnog djela vrednuje se usmenim i pisanim oblicima.

Domaća zadaća

Domaće zadaće uključuju rješavanje postavljenih zadataka za samostalni rad učenika kod kuće i praćenje redovitosti njihova izvršavanja u svrhu poticanja učenja.

Bilježnica za školski rad

Vođenje bilježaka učenika u bilježnici za školski rad sastavni je dio praćenja učenikova zalaganja (uloženog truda), odnosa prema radu i prema postavljenim zadacima.

Praćenje učenika

Sustavno uočavanje i bilježenje zapažanja o postignutoj razini ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda služi pravovremenome pružanju kvalitetne individualne informacije učeniku i roditelju sa svrhom poticanja učenja, ali omogućuje učitelju i pomoć u ocjenjivanju uspjeha u nastavnome predmetu/području (učitelj samostalno odabire načine/obrasce za praćenje učenika).

Ostali postupci vrednovanja

U Hrvatskom jeziku mogu se primijeniti i ostali postupci vrednovanja kompetencija učenika: projekti, istraživački rad, izrada plakata i predstavljanje teme, izrada PowerPoint prezentacije i predstavljanje teme, rad u skupini, samostalan rad učenika, scenska izvedba, natjecanja, javno nastupanje učenika i dr.

PRIJEDLOG KRITERIJA ZA VREDNOVANJE PLAKATA I PREDSTAVLJANJE TEME

Opći podaci i osnovna obilježja plakata	Sadržaj plakata (tekst i slikovni materijal)	Predstavljanje
<ul style="list-style-type: none"> -naslov teme, autor(i) plakata -pregledan -sistematičan -jasan -privlačan (dopadljiv) -originalan 	<ul style="list-style-type: none"> -odnos teksta i slikovnog materijala usklađen (skladno rasporediti tekst i slikovni materijal) -naslov plakata (najveći), podnaslovi i tekst moraju biti čitljivi s 2 metra -tekst je napisan u obliku sažetaka i natuknica (izbjegavati rečenice) -odlomci s istaknutim podnaslovima (sadržaj odgovara podnaslovima) -tekst je sadržajno i jezično točan -slikovni materijal (fotografije, ilustracije) povezan je s tekstem 	<ul style="list-style-type: none"> -izlagati o temi bez čitanja -objašnjavati sažetke i natuknice -odlično poznavati temu koja se predstavlja -u izlaganju predstaviti više od napisanog na plakatu -jasno oblikovati rečenice -u izlaganju naglašavati važno -obraćati se publici (razredu), ostvariti interakciju s publikom -uspješno odgovarati na postavljena pitanja

Sastavljeni kriteriji vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik temelje se na smjernicama vrednovanja u Kurikulumu za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj i Pravilniku o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi.

Školsko stručno vijeće Hrvatskoga jezika:

Tanja Grbavac, Vlatka Bily, Snježana Kos, Ana Pavičić, Patricija Jakšić (školska suradnica knjižničarka) i Mirela Zorić.